

МЕЖІ ДОКАЗУВАННЯ НА ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Михайло Іванович СТАНКОВИЧ,

*старший викладач кафедри кримінального
процесу та організації досудового слідства
Навчально-наукового інституту № 1 Харківського
національного університету внутрішніх справ*

У фаховій літературі поняття меж доказування визначається як певний обсяг доказового матеріалу, який забезпечує надійне, достовірне встановлення всіх обставин, які входять до предмета доказування, та правильного вирішення справи [1, с. 314]; сукупність доказів, яка дозволяє повністю дослідити всі обставини, що підлягають доказуванню у кримінальній справі та прийняти законне рішення [2, с. 43]; достатня сукупність доказів, яка, будучи зібраною у кримінальному провадженні, забезпечує прийняття законних, обґрунтованих та справедливих рішень [3, с. 17]. Як бачимо, різниця у формулюванні дефініції меж доказування здебільшого залежить від авторського підходу до визначення кола засобів, за допомогою яких можливо досягнути встановлення всіх обставин, що складають предмет доказування у кримінальному провадженні.

При цьому доказування пронизує усі стадії кримінального процесу. Характеристика ж меж доказування у різних стадіях кримінального провадження, на нашу думку, залежить від: специфіки здійснення доказування на відповідній стадії процесу, з'ясуванні повноважень відповідних суб'єктів доказування, визначенні обставин, які визнаються підставами та умовами ухвалення процесуальних рішень; дослідженні специфіки використання доказів у цих рішеннях.

Що ж стосується меж доказування під час початку досудового розслідування, то вони, на наше переконання, обумовлюються обґрунтованістю рішення про внесення відомостей до ЄРДР, що ухвалюється за наявності достатніх фактичних даних, на підставі яких встановлюються об'єктивні ознаки кримінального правопорушення, тобто ті ознаки, що стосуються об'єкта і об'єктивної сторони його складу, що й буде підставою для здійснення попередньої правової кваліфікації діяння за відповідною статтею Особливої частини КК України. Іншими словами, доказування на цьому етапі кримінального провадження здійснюється в межах, необхідних для здійснення кримінально-правової кваліфікації діяння. І хоча ця кваліфікація за визначенням п. 5 ч. 5 ст. 214 КПК України є «попередньою», а під час досудового розслідування вона підлягає перевірці і, за необхідності, уточненню, тим не менше саме вона визначає загальний напрям досудового розслідування на початковому його етапі.

Таким чином можемо констатувати, що на етапі початку досудового розслідування здійснюється процес доказування. Безпосередньою метою доказування на цьому етапі є встановлення обставин, які мають значення

для кримінального провадження – встановлення підстав для початку досудового розслідування. Доказування на цьому етапі кримінального провадження здійснюється в межах, необхідних для здійснення кримінально-правової кваліфікації діяння.

Список використаних джерел

1. Іщенко В.М. Теоретична модель доказування в сучасній науці кримінального процесу України. Форум права. 2011. № 3. С. 309–321. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-3/11ivmnpu.pdf>.
2. Грошевий Ю.М., Стахівський С.М. Докази і доказування у кримінальному процесі : наук.-практ. посіб. Київ : «КНТ», 2006. 272 с.
3. Доказування у кримінальному провадженні : курс лекцій / О.О. Бондаренко, Г.І. Глобенко, В.В. Романюк та ін.; за заг. ред. О.О. Юхна. Харків : ХНУВС, 2018. 156 с.